

Heti összefoglaló (2010. május 17-23.)

Hazai folyamatok

A **pénzügyi számlák** adatai szerint a 2010 első negyedévével záruló elmúlt egy évben az államháztartás nettó finanszírozási igénye a bruttó hazai termék 4,4 százalékát tette ki, míg a háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 2,9 százalékát érte el. 2010 első negyedévében a háztartások által felvett forint lakáshitelek és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéses összértéke nőtt. Márciusban a forint alapú hitelek részaránya az újonnan folyósított hitelekben belül 56 százalék volt. A 2010 első negyedévével zárult egy évben az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett adóssága elérte a GDP 79,6 százalékát.

2010 márciusában **az alkalmazásban állók száma** 2 643 ezer fő volt, gyakorlatilag megegyezett az egy évvel korábbi létszámmal. Az előző hónaphoz képest 27 ezer fővel növekedett az alkalmazottak száma. Az emelkedést részben a közmunkák bővülése okozta (márciusban 13 ezer fővel nőtt a közfoglalkoztatottak száma), ugyanakkor a versenyszférában is kb. 10 ezer fővel többen dolgoztak, mint egy hónappal korábban. Ez első sorban a szezonális munkák tavaszi újraindulásával magyarázható. Az adatok alátámasztják azt a korábbi információk alapján sejtendő tendenciát, hogy 2010 első negyedévében a munkanélküliségi ráta nem a **munkaerő piaci helyzet** romlása miatt emelkedett, hanem a gazdasági aktivitás növekedésének eredményeként. 2009. első negyedévéhez képest 5,7 százalékkal emelkedtek a bruttó **bérek a teljes nemzetgazdaságban**, a vállalatoknál 5,4 százalékkal, a közszférában 6,5 százalékkal nőttek a keresetek. A versenyszférában az idei év mindhárom hónapjában megfigyelhető volt, hogy a fizikai foglalkozásúak bruttó keresetemelkedése (5,9%) magasabb, mint a szellemieké (3,9%), ami arra utal, hogy a vállalatok igazodtak az Országos Érdekegyeztető Tanács bér ajánlásához, és az alacsonyabb keresetűek fizetését emelték jobban. A közszférabeli béralakulást jelentős mértékben befolyásolja a juttatások rendszerének átalakítása: a tavalyi évben megszüntetett 13. havi fizetés helyett az idén (két részletben) összesen bruttó 98 ezer forint kereset-kiegészítést kapnak az állami intézmények dolgozói. Ebből az egyik részletet januárban, a másikat márciusban fizették ki, így ebben a két hónapban a keresetek lényegesen meghaladták a tavalyi szintet, míg a februári illetmények összege elmarad attól. A nettó keresetek dinamikáján nagymértékben érződik az SZJA változás hatása, különösen a magasabb keresetű, szellemi foglalkoztatottak esetében. 2010. első negyedévében a **nettó reálkeresetek** – a 6 százalékos infláció mellett – 5,6 százalékkal növekedtek a nemzetgazdaság egészében. Ezáltal a versenyszférában 4,2 százalékkal, a közszférában 8,9 százalékkal emelkedett a nettó keresetek vásárlóértéke.

Az építőipari termelés volumene 2010 márciusában 5,8 százalékkal csökkent a 2009. márciusihoz képest, az év első három hónapjában 10,2 százalékkal volt kisebb, mint 2009. első negyedévében. Szezonálisan kiigazítva a termelés márciusban 5,5 százalékkal volt magasabb az előző havinál. Az **év első három hónapjában** az épületek építése 11,6, az egyéb építményeké 8,2 százalékkal csökkent. **Márciusban** mindkét **építményfőcsoport** termelése elmaradt az egy évvel korábbitól: az építőipari termelés 5,8 százalékos mérséklődésén belül az épületek építése 1,7, az egyéb építményeken végzett munkák volumene 10,8 százalékkal volt kisebb, mint egy évvel korábban. Az épületek építésének a korábbi hónapokban tapasztaltnál kisebb csökkenése néhány nagy értékű, kereskedelmi, illetve ipari épületen végzett munkának köszönhető. **A márciusban kötött új szerződések** volumene jelentősen, 35,3 százalékkal lett magasabb az előző évinél, ezen belül az épületek építésére kötöttek 61,6, az egyéb építmények építésére kötöttek 12,7 százalékkal emelkedett. A növekedés néhány egyedi kereskedelmi, egyetemi, egészségügyi épületek, illetve gyorsforgalmi utakra kötött nagy-értékű szerződés eredménye.

Ennek köszönhetően az építőipari vállalkozások januártól márciusig 31,9 százalékkal nagyobb volumenű új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban. Az **építőipar termelői árai** 2010 első negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva 0,6; az előző negyedévinél 0,2 százalékkal voltak magasabbak.

A világ jelentősebb **tőzsdeindexei** negatív szaldóval zárták az elmúlt hetet. Az amerikai Dow Jones 4,02, a technológiai részvényeket tömörítő Nasdaq Composite 5,02 százalékos csökkenést ért el. Londonban ez idő alatt az FTSE 100 3,80 százalékkal értékelődött le, a frankfurti DAX pedig 3,76 százalékkal csökkent. A **hazai részvényindex** portfóliójában lévő papírok átlagosan 6,53 százalékkal kerültek kevesebbe, mint egy héttel korábban. A hazai fizetőeszköz 1,65 százalékkal gyengült az euróval szemben, a pénteki hivatalos középárfolyam így 279,55 HUF/EUR volt. A benchmark hozamgörbe rövid vége felfelé toldott, a három hónapos diszkont kincstár jegyek éves hozama 12 bázisponttal 5,02 százalékra növekedett.

Nemzetközi folyamatok

Az **olaj árfolyama** a múlt héten hordónként 73,29 és 67,98 dollár között mozgott. Az olajár esése a kockázatvállalási kedv csökkenésével és a dollár további erősödésével magyarázható. A WTI típusú kőolaj pénteken 70,04 dollár/hordó áron, közel 2,19 százalékkal alacsonyabban zárt, mint egy héttel korábban. Az **arany árfolyama** pénteken unciánként 1177 dollárig csökkent, 54,40 dollárral alacsonyabban, mint egy héttel korábban.

Az **Európai Unióban** az **infláció** áprilisban elérte a 2 százalékot. Az euró övezetben a fogyasztói árak emelkedése 1,5 százalékot tett ki, 0,5 százalékkal alatta maradt az Európai Központi Bank célkitűzésének. A fogyasztói árak változása a valutaövezetben és az azon kívül eső tagországokban is széles skálán mozog. Míg Írországból az árak 2,5 százalékkal maradnak el az egy évvel korábbtól, addig Szlovéniában 2,7 százalékkal haladják meg azokat. Lettországból a defláció 2,8 százalékot tesz ki, a magyar infláció 5,7 százalék. Az eurózónában az előző év azonos hónapjához képest az utazási költségek (5,9%) és a lakásfenntartás költségei (1,7%) emelkedtek számottevően. Energiaárak nélkül az áremelkedés 0,7 százalékot tett ki.

Áprilisban az **Egyesült Államok havi inflációs rátája** a szezonálisan igazított adatok szerint 0,1 százalék volt, az árszínvonal az éves adat szerint 2,2 százalékkal emelkedett. A havi szinten mért deflációt nagyrészt az energiaárak csökkenése okozta, éves alapon azonban az energiaárak még mindig felfelé húzzák az inflációt. A maginfláció 2009 áprilisa és 2010 negyedik hónapja között mindössze 0,9 százalékot tett ki, ez 1966 óta a legalacsonyabb érték. A Nemzetközi Valutaalap várakozásai szerint idén az éves pénzromlás 2,1, jövőre pedig 1,7 százalék lehet az Egyesült Államokban.

A májusi előzetes adatok szerint az **euró övezeti** kompozit **beszerzési menedzser index** 56,2 pontra **mérséklődött** az áprilisi 57,3 pontot követően. A csökkenést a feldolgozóipari index visszaesése okozta, ami 57,6 pontról 55,9 pontra zuhant. A Markit felmérésében résztvevő vállalatok termelése és új megrendelés állománya is elmaradt az előző időszak értékekhez viszonyítva. A szolgáltatói index 0,4 ponttal emelkedett, 56,0 pontot ért el.

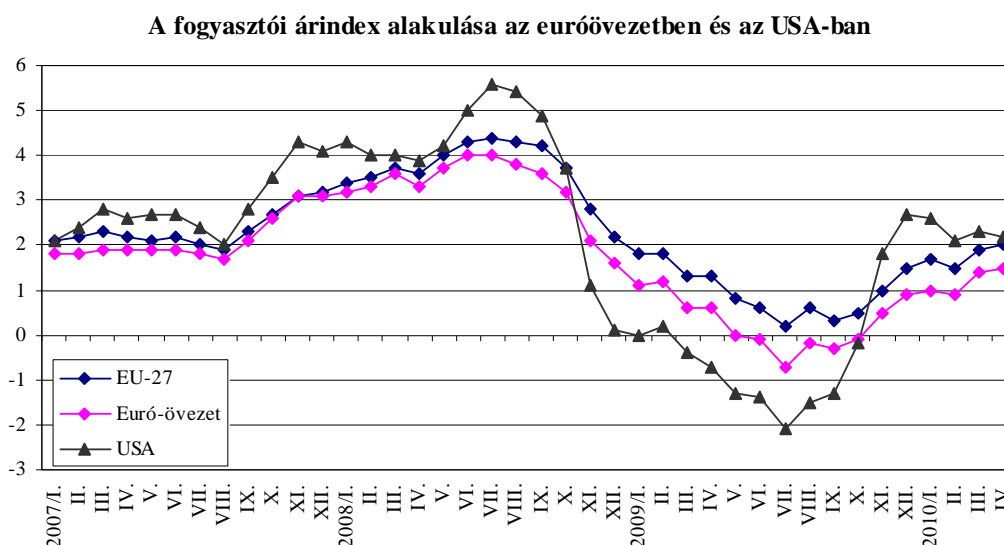
Az **Ifo** intézet **német gazdasági hangulat** indexe májusban **alig változott** az előző hónaphoz képest, 101, 5 ponton áll. A jelenlegi helyzet megítélésének részindexe 0,1 ponttal 99,4 pontra javult, a várakozásoké ugyanakkor mérséklődött, az áprilisi 104,0 pontról 103,7 pontra csökkent. Egyedül a feldolgozóipari szektorban javultak a kilátások, az építőiparban és a kereskedelemben azonban az elmúlt néhány hónap javuló tendenciája megtört. A ZEW intézet indexe az áprilisi 53 pontról 45,8 pontra csökkent. A jelenlegi helyzet megítélésének részindexe -21,6 pontot tett ki, ami 17,6 pontos emelkedést jelent az előző havi értékhez képest.

Várható adatok, események a héten (2010. május 25-30.)

2010. 05. 25	Kedd	KSH, Kiskereskedelem (március)
2010. 05. 25	Kedd	USA, Conference Board Fogyasztói Bizalmi Index (május)
2010. 05. 26	Szerda	KSH, Szállítási teljesítmények (2010. I. negyedév)
2010. 05. 27	Csütörtök	USA, Felülvizsgált GDP (2010. I. negyedév)
2010. 05. 27	Csütörtök	KSH, Foglalkoztatottság és munkanélküliség (február-április)
2010. 05. 28	Péntek	KSH, Beruházás (2010. I. negyedév)
2010. 05. 28	Péntek	USA, Személyes jövedelmek (április)

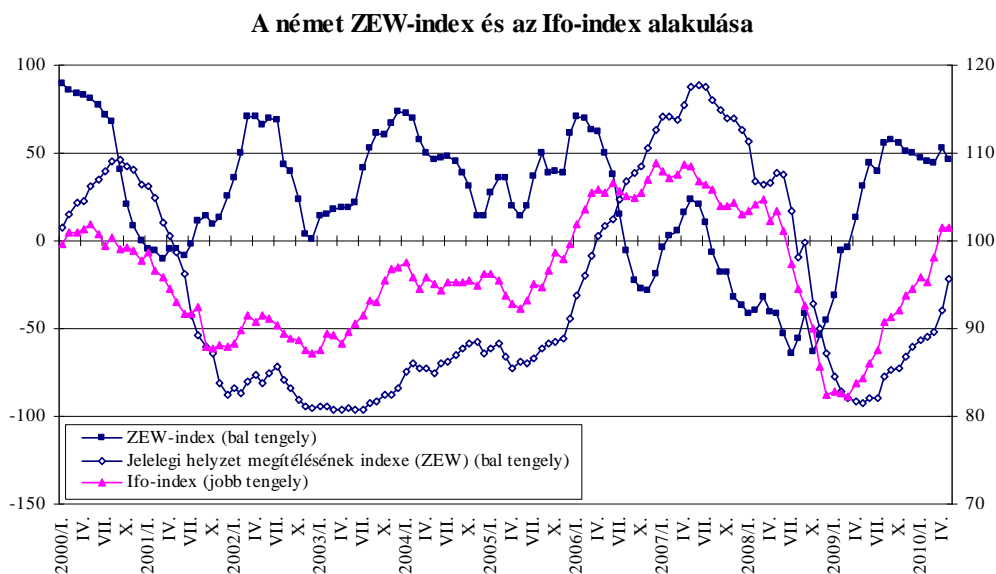
MELLÉKLETEK

1./ ábra

Forrás: Eurostat, Bureau of Labor Statistics

2./ ábra

Forrás: Ifo, ZEW